

سامانی راسته قینه‌ی ئه‌وه‌یه که پیش‌ووتر خرجی کرد، وئه‌وه‌یه ماوه‌ته‌وه سامانی میراتگرانه

لە ئىبن مەسعودەوھ -رەزاي خواي لېتىت- كە پىغەمبەرى خودا -صلى الله عليه وسلم- دەفرمۇيت: «كىن لە ئىۋو سامانى میراتگرە كە خۆشەوېستىرە لە لاي زىاتر لە سامانى خۆى؟»، ووتىان: ئەى پىغەمبەرى خودا، هەموومان سامانى خۆمان زىاتر خۆشىدەۋىت، -صلى الله عليه وسلم- فەرمۇوى: «سامانى راسته قینه‌ی ئه‌وه‌یه كە پىش‌ووتر خرجى کرد (بۇ ئەنجامدانى كرده‌وه چاكەكان)، وئه‌وه‌یه ماوه‌ته‌وه سامانى میراتگرانه».

[صەحىحە] [بۇخارى گىراوېتىيەوە]

پىغەمبەر -صلى الله عليه وسلم- پرسىيار لە ھاوه‌لاني دەكەت: (كىن لە ئىۋو سامانى میراتگرە كە خۆشەوېستىرە لە لاي زىاتر لە سامانى خۆى؟): واتا ئايا كام لە ئىۋو حەز دەكەت سامانى میراتگرە كە كە لە پاش خۆى جىنى دەھىلىت زىاتر بىت لە سامانە كە خۆى كە لە ژيانىدا ھەبىووه، ووتىان: (ھەموومان سامانى خۆمان زىاتر خۆشىدەۋىت): واتا ھەموو مەرقۇقىك ئەو سامانە كە نىئو دەستى خۆيدايه وبە ئارەزۇوی خۆى مامەلەي پىوه دەكەت لە لاي خۆشەوېستىرە لە سامانى خەلکى تر؛ چونكە ئەوهى لە نىئو دەستىدايە ھۆكارە بۇ جىيە جىكىردى ئارەزۇو وھىواكانى. پىغەمبەر -صلى الله عليه وسلم- فەرمۇوى: (سامانى راسته قینه‌ی ئه‌وه‌یه كە پىش‌ووتر خرجى کرد -لە ئەنجامدانى كرده‌وه چاكەكان-)؛ واتا ئەو سامانە كە مەرۆف لەسەر نەفسى خۆى خرجى دەكەت، وله كرده‌وه چاكەكان و وەقى كردن و دروستكىرنى مزگەوت وقوتابخانە ونەخوشخانە و خەرجىكىن لەسەر خۆى خەزىزان و مندالەكانى؛ لە راستىدا ئەمە سامانى راسته قینه‌ی مەرۆفە كە لە پىشىدا دەيىتىت لە بىرۋىزى قيامەت. بەلام ئەوهى مەرۆف بۇ خۆى ھەلېدەگىرىت و دەستى دەگىرىتەوھ ويرەزىل دەبىت لە بەخشىن لە پىتناو خواي گەورە؛ ئەوا ئەمە بۇ میراتگرانى دەبىت، نەك مالى لە راسته قینه‌ی خۆى بىت. ولهم باهتەدا فەرمۇدەيەكى تر گىرددراوه‌ته‌وه كە عبدالەيى كورى شىخىر -رەزاي خواي لېتىت- دەلىت: (ھاتم بۇ لاي پىغەمبەر -صلى الله عليه وسلم- لە كاتىكىدا: {أَللَّهُ أَكْمَلَ لِتَكَاثُرٍ} دەخويند، -ئايىتەكە واتا- : ئىۋو يىنائىگا كردووه شانازىتىان بە زۆرىي سەرۇوت و سامانەوه} [التڭاڭر: 1]، پاشان -صلى الله عليه وسلم- فەرمۇوى: (يقول ابن آدم: مالي، مالي، قال: وهل لك، يا ابن آدم من مالك إلا ما أكلت فأفنيت، أو لم تست فتأبليت، أو تصدقت فأمضيت) واتە: نەوهى ئادەم دەلىت: سامانە كەم، سامانە كەم، لە كاتىكىدا ئەى نەوهى ئادەم ئايا خاوهەنى ھىچ سامانىك لە كاتىكىدا ئەوهى خواردت بىرىشتىت، يان -جل بۇو- لەبەرت كرد وياشان فېرىتدا -نەپۈشى-، يان خىرت بىنى سامانە كەم كە ئەوهى خواردت بىرىشتىت خىست -بۇ قيامەت-) [رواه مسلم]، وئەمېش ماناي ئەوه نېيە كە دەبىت مەرۆف ھەموو سامانە كەم كە ئەوهى خواردت بىرىشتىت، يان -جل بۇو- لەبەرت كرد وياشان فېرىتدا -نەپۈشى-، يان خىرت بىنى سامانى فەرمۇدە كە ئەوهى: كە پىتۈستە مەرۆف ھەولى ئەوه بىدات ھەندىك لە سامانە بۇ خۆى پىش بخات بۇ بىرۋىزى ماناي فەرمۇدە كە ئەوهى: كە پىتۈستە مەرۆف ھەولى ئەوه بىدات ھەندىك لە سامانە بۇ خۆى پىش بخات بۇ بىرۋىزى قيامەت وېيکات بە خىرىيکى بەرددوام، وەھرووهە خەرجىكىن لەسەر خېزان و مندال واجبه وله ھەمان كاتىشدا خىرە چونكە مەرۆف ھەر دەبىت خەرجىان لەسەر بکات ئەگەر وا نەكەت ئەۋا گۇناھبار دەبىت، وېلگەش لەسەر ئەمە ئەوهى كە پىغەمبەر -صلى الله عليه وسلم- دەفرمۇيت: (يا ابن آدم إنك أَنْ تَبْذُلَ الْفَضْلَ خَيْرٌ لَكَ، وَأَنْ تَمْسَكَهُ شَرُّ لَكَ) [رواه مسلم] (ئەى نەوهى ئادەم، ئەو سامانە زىاد لە پىتۈستە بىبەخىشىت؛ ئەوا ئەمە خىر -وچاكەيە- بۇت، وئەگەر -ئەو زىادەيە- بىگىرىتەوه و نەبىبەخىشىت؛ ئەوا ئەمە شەر -وخرابەيە- بۇت).

النّجّات الخيريّة
ALNAJAT CHARITY

